

BESLUT
2012-04-23

Dnr: 2012-01155

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 20 februari 2012

Saken

Återkrav av studiemedel på grund av
ej påbörjade studier

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att återkravet ska efterges.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN sökte och beviljades heltidsstudiemedel för studier på grundskolenivå under vecka 33 – 51 år 2002 och 2 – 23 år 2003.

NN inkom

- den 30 december 2002 med ett medicinsk underlag i vilket läkaren uppgav att hon var helt oförmögen att studera den 11 – den 20 december 2002.
- den 2 januari 2003 med en studieförsäkran för vårterminen 2003.
- den 13 januari 2003 med ett medicinsk underlag i vilket läkaren uppgav att hon var helt oförmögen att studera under tiden den 9 – den 31 januari 2003.

CSN ändrade den 27 januari 2003 beviljningen till att avse heltidsstudiemedel under vecka 33 – 51 år 2002 och 2 – 22 år 2003.

NN inkom

- den 10 februari 2003 med ett medicinsk underlag i vilket läkaren uppgav att hon var helt oförmögen att bedriva sina vanliga arbetsuppgifter under tiden den 1 – den 21 februari 2003.
- den 12 februari 2003 med en ändringsblankett som endast var undertecknad och inte angav några ändringar.

CSN beslutade den 14 februari 2003 att inte ändra beviljningen av studiemedel.

Till CSN inkom

- den 13 februari 2003 information från Försäkringskassan att NN anmält sjukfrånvaro den 12 februari 2003.
- den 6 mars 2003 information från Försäkringskassan att sjukperiod i februari godkännts.
- den 7 mars 2003 information från skolan att NN inte påbörjat några studier under vårterminen 2003.

De utbetalningar av studiemedel som skulle ha skett den 25 mars, den 25 april och den 23 maj 2003 verkställdes inte. Det finns dock inte något beslut om ändrad beviljning eller någon anteckning i handlingarna om något beslut under mars 2003 – januari 2012.

CSN skickade den 31 januari 2012 en skrivelse till NN. I skrivelsen uppgav CSN att studiestödsdatalagen trädde i kraft under år 2010 vilket innebär att CSN måste gå igenom digitala uppgifter som inte längre är aktuella. I denna genomgång har NN:s ärende hittats och hon har därför rätt att få veta vad som hänt med ärendet. CSN uppgav också att NN fått för mycket studiemedel utbetalat för vecka 2 – 12 år 2003 eftersom skolan meddelat att hon inte påbörjade sina studier den 9 januari 2003. För det fall uppgifterna om studierna inte var korrekta ombads NN kontakta skolan och om inga nya uppgifter inkom skulle CSN fatta beslut utifrån de nu tillgängliga uppgifterna.

CSN beslutade den 20 februari 2012 om återkrav av studiemedel om 15 279 kronor som NN erhållit under vårterminen 2003. Till beloppet kom 8 606 kronor ränta.

NN överklagade beslutet den 27 februari 2012 och ifrågasatte både att återkrav skett efter så lång tid och den ränta som påförts henne.

CSN överlämnade ärendet den 2 mars 2012 och inkom den 13 april 2012 med ett yttrande. CSN anförde bland annat följande. Först i februari 2012 har CSN återkrävt utbetalat studiemedel för vårterminen 2003 trots att CSN redan i mars 2003 hade tillräcklig information för att fatta beslut om återkrav. CSN anser dock att enbart det faktum att CSN dröjt med att fatta beslut om återkrav inte utgör synnerliga skäl för att helt eller delvis efterge det aktuella beloppet. Anledningen till återkravet är att NN inte har uppfyllt sin anmälningsskyldighet och när Försäkringskassan meddelade att endast sjukperioden för februari 2003 godkändes hade studiebidraget redan betalats ut. Att CSN dröjt med att fatta återkravsbeslut har inte heller påverkat återbetalningsbeloppets storlek. Enligt CSN:s praxis finns det anledning att sätta ned räntan från det datum då två månader gått från det att CSN haft fullständigt underlag för att fatta beslut i ärendet. CSN anser därför att det finns särskilda skäl att sätta ned räntan delvis från och med den 7 maj 2003.

NN meddelade den 19 april 2012 att hon vidhåller sin inställning.

Författningsbestämmelser

Enligt 5 kap. 1 § studiestödslagen (1999:1395) ska det som betalats ut för mycket krävas tillbaka, om någon genom oriktiga uppgifter eller genom att inte fullgöra sin uppgifts- och anmälningskyldighet eller på något annat sätt har orsakat att studiehjälp eller studiemedel lämnats felaktigt eller med för högt belopp. Detsamma gäller om någon på annat sätt fått studiestöd felaktigt eller med för högt belopp och insett eller borde ha insett detta. Om det finns synnerliga skäl, får ett krav på återbetalning helt eller delvis efterges.

Nämndens bedömning

NN har inte studerat under vårterminen 2003 och har inte heller någon godkänd sjukperiod i anslutning till terminens början. NN har därför inte rätt till studiemedel eller studiemedel under sjukdom för den aktuella perioden. Det finns också grund för återkrav av det som betalats ut felaktigt.

Överklagandenämnden har i sin praxis inte funnit synnerliga skäl att efterge återkrav för att det gått lång tid sedan utbetalning skedde. Det har gällt både sådana situationer där det i ett senare ärende framkommit uppgifter som tyder på att den tidigare beviljningen varit felaktig och sådana fall där CSN gjort en eftergranskning med hjälp av uppgifter som hade kunnat inhämtas redan under beviljningsperioden.

I det här fallet ställer sig saken väsentligt annorlunda. Det aktuella beviljningsärendet var fortfarande oavslutat trots att ett antal år gått. Enligt det beslut som fattats senast i ärendet skulle ett betydande belopp utbetalas som ännu inte hade utbetalats. Alla uppgifter som behövdes för att fatta beslut fanns tillgängliga i beviljningsärendet redan under beviljningsperioden. Det som framkommit är synnerliga skäl att efterge återkravet. Överklagandet ska därför bifallas.

Mats Törnered

Cecilia Hedenström

Beslut har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i Överklagandenämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Märtha Byfors, Marie-Louise Holmberg, Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand

Föredragande: Cecilia Hedenström

Kopia till: CSN
CSN, rättsavdelningen